

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 44/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. januára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Kováčik, s. r. o., Legionárska 6434/2, Trenčín, konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. Jozefa Kováčika, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 7 C 132/2011 zo 6. februára 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co 235/2013 z 26. marca 2014, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2014 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA] (ďalej len

„sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Kováčik, s. r. o., Legionárska 6434/2, Trenčín, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Jozefa Kováčika, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 132/2011 zo 6. februára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 235/2013 z 26. marca 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ spolu so svojou dcérou [REDAKOVANÉ] (ako žalobkyňou v 2. rade) sa žalobou proti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), domáhali na okresnom súde zaplatenia sumy spolu 4 450,77 € s príslušenstvom ako náhrady škody na trovách právneho zastúpenia v právoplatne skončenom trestnom konaní vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 4 T 58/2008, v ktorom obidvaja žalobcovia vystupovali v právnom postavení poškodených.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza, že „spolu so svojou dcérou... boli sme dňa 17. 05. 2007 účastníkmi dopravnej nehody, ktorú zavinil [REDAKOVANÉ]... ako zamestnanec [REDAKOVANÉ].

V trestnom konaní proti [REDAKOVANÉ] som si zvolil... ako poškodený advokáta [REDAKOVANÉ] ako splnomocnenca.

Trestné stíhanie skončilo rozsudkom OS Trenčín sp. zn. 4 T 58/2008 zo dňa 23. 06. 2008, ktorým súd schválil Dohodu o vine a treste medzi prokurátorom OP Trenčín a odporcom, kde bol odporca uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví. Poškodený bol so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na občianskoprávne konanie s odôvodnením, že za škodu zodpovedá zamestnávateľ odporcu. ...

... následne som ako navrhovateľ uplatnil proti [REDAKOVANÉ] ako odporcovi a [REDAKOVANÉ] ako vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu zaplatenie náhrady trov konania, ktoré som ako poškodený

môjmu splnomocnencovi uhradil ako odmenu za poskytnutie právnej služby advokátom vo výške 2.377,56 € s prísl. tvoriacim úrok z omeškania a trovy konania. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom o mojom návrhu rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 C/354/2010 zo dňa 11. 07. 2011 tak, že mi návrh zamietol s odôvodnením, že som nepreukázal, že v uplatnenom nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch som bol úspešný voči odporcovi, a to čo i len čiastočne. V priebehu konania súd vyslovil názor, že [REDACTED] [REDACTED] nie je pasívne legitimovaný, ale týmto je [REDACTED].

Na moje odvolanie proti tomuto rozsudku Krajský súd v Trenčíne rozsudkom 17 Co/303/2011 zo dňa 27. 11. 2012 rozsudok Okresného súdu potvrdil a v odôvodnení uviedol iba, že sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach na toto rozhodnutie odkazuje...

... aj vzhľadom na stanovisko Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní sp. zn. 7 C/354/2010 podal som dňa 22. 06. 2011 ako navrhovateľ I/ návrh proti vinníkovi dopravnej nehody [REDACTED] ako odporcovi, aby mi zaplatil sumu 3.170,25 € s prísl. z dôvodu, že za škodu zodpovedá spolu s jeho zamestnávateľom [REDACTED] [REDACTED] V návrhu som vyčíslil a odôvodnil výšku uplatňovanej škody... Návrh na náhradu škody podávala so mnou aj moja dcéra [REDACTED] ako samostatná navrhovateľka označená ako navrhovateľka 2/. Táto požadovala samostatne pre seba uhradiť škodu, ktorá jej vznikla zaplatením odmeny za zastupovanie splnomocnencom vo výške 1280,52 €.“.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 132/2011 zo 6. februára 2013 žalobu sťažovateľa a žalobkyne v 2. rade zamietol. Podľa sťažovateľa „môj návrh Okresný súd Nové Mesto nad Váhom zhodou okolností konajúcou tou istou sudkyňou... zamietol aj proti vinníkovi dopravnej nehody, tento raz z dôvodu, že odporca nie je pasívne legitimovaný nakoľko za škodu zodpovedá jeho zamestnávateľ“.

Sťažovateľ so závermi napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nesúhlasil, pretože „súd sa mal zaoberať našimi dvomi samostatnými návrhmi a pokiaľ zistil, že sú nedôvodné, mal túto skutočnosť vyjadriť vo výroku tak, že sa obidva návrhy zamietajú a rovnako o náhrade trov konania mal rozhodnúť vo vzťahu ku každému navrhovateľovi samostatne,

nakoľko sme navrhovatelia neboli v postavení spoločných a nerozdielných účastníkov konania. Ďalej sme namietli nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v tom, že Okresný súd mylne aplikoval a vykladal zákon na zistený skutkový stav, t. j. ust. O. z. o náhrade škody. Uviedli sme, že odporca [REDAKOVANÉ] ako vinník dopravnej nehody je pasívne legitimovaný pre uplatnenie tohto nároku na náhradu škody. Zodpovednosť odporcu sme vyvodzovali z ustanovenia § 557 ods. 2 Tr. por., z ktorého vyplýva, že poškodenému možno priznať náhradu trov konania spojených s pribratím splnomocnenca aj v prípade ak týmto nebol priznaný nárok na náhradu škody ani z časti a v takomto prípade je za túto náhradu trov konania zodpovedný iba odsúdený, pretože takúto povinnosť možno uložiť v zmysle trestného poriadku iba jemu a nie jeho zamestnávateľovi.“.

Krajský súd na základe odvolania oboch navrhovateľov (sťažovateľa aj žalobkyne v 2. rade, pozn.) rozsudkom sp. zn. 17 Co 235/2013 z 26. marca 2014 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, pričom námietky sťažovateľa o nedostatočnom právnom zdôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu považoval za neodôvodnené. Sťažovateľ uvádza, že krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa „o nedostatku pasívnej legitimácie odporcu [REDAKOVANÉ]... Ani ďalšie vytýkané pochybenia vadnosti vysporiadania sa súdu prvého stupňa so samostatným procesným postavením 2 navrhovateľov odvolací súd neuznal pričom podľa mňa- sťažovateľa sa jedná jednoznačne o odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. b) O. s. p.“.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v priebehu konania pred všeobecnými súdmi sťažovateľ zdôrazňuje, že nepovažuje „... za spravodlivé a v právnom štáte možné, aby za škodu ktorá mi preukázateľne vznikla, zaplatením odmeny môjmu splnomocnencovi advokátovi za právnu službu, ktorú mi poskytol v trestnom konaní, kde bol obvinený uznaný vinným, nezodpovedal nikto, to znamená ani vinník tejto nehody a ani jeho zamestnávateľ, resp. jeho poisťovateľ. Z rozhodnutí odporcov v dvoch samostatných konaniach však vyplýva, že podľa ich názoru je to možné, pretože najprv nezodpovedal za škodu zamestnávateľ a jeho poisťovateľ, a následne nezodpovedal ani samotný vinník dopravnej nehody.“.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Krajský súd v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co/235/2013 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co/235/2013 zo dňa 26. 03. 2014 sa zrušuje v celom rozsahu.

III. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/132/2011 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

IV. Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 7 C/132/2011 zo dňa 06. 02. 2013 sa zrušuje v celom rozsahu a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

V. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 284,04 €, ktorú je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. Jozefa Kováčika do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezů.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 132/2011 zo 6. februára 2013, ako aj rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 235/2011 z 26. marca 2014 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 132/2011 zo 6. februára 2013 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ bol oprávnený podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd ako odvolací súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 235/2011 z 26. marca 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať

všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je určená princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z toho vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenajú právo na úspech v konaní pred všeobecnými súdmi a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Ústavný súd je, ako už bolo uvedené, oprávnený a povinný posúdiť ústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi došlo k porušeniu ústavnoprávnych princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a či možno ich konania (postupy) a rozhodnutia považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti prehodnocovať právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a aplikácia zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosné princípy (m. m. II. ÚS 54/02). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (IV. ÚS 302/07).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti tejto sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 17 Co 235/2013 z 26. marca 2014.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku najskôr poukázal na obsah odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 132/2011 zo 6. februára 2013, ktorým zamietol žalobu (sťažovateľa aj žalobkyne v 2. rade), pričom v tejto súvislosti okrem iného uviedol, že súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že *„navrhovatelia 1/, 2/ si ako poškodení uplatnili v trestnom konaní vedenom proti odporcovi na Okresnom súde v Novom Meste nad Váhom náhradu škody na zdraví, ako aj na veciach a nemajetkovú ujmu. Odporca bol síce uznaný vinným na základe schválenej dohody o vine a treste vo veci sp. zn. 4 T/58/2008 Okresného súdu Trenčín, avšak navrhovatelia 1/, 2/ ako poškodení boli so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie,*

a to z dôvodu, že za škodu poškodených zodpovedá zamestnávateľ vodiča, t. j. odporcu. Odporcu nepovažoval za pasívne legitimovaného, keďže navrhovatelia si nemohli uplatniť nárok na náhradu škody voči odporcovi ako vodičovi, ktorý plnil úlohy [REDACTED] [REDACTED], a za škodu spôsobenú odporcom zodpovedá daný subjekt ako prevádzkovateľ nákladného motorového vozidla v zmysle ust. § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“.

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku formuloval krajský súd svoje vlastné právne závery k námietkam sťažovateľa vyjadrenými v odvolaní, keď najmä uviedol:

„Rozsudok alebo uznesenie, ktorým sa končí konanie vo veci samej, možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O. s. p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a/ až f/ citovaného zákonného ustanovenia.

Navrhovatelia vo svojom odvolaní výslovne neoznačujú ani jeden z tam uvedených dôvodov na odvolanie, avšak z jeho obsahu je zrejmé, že súdu prvého stupňa vyčítajú nesprávne právne posúdenie, čo je dôvodom na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.

Podľa súdnej praxe sa za nesprávne právne posúdenie veci považuje mylná aplikácia a výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Za nesprávne právne posúdenie v danej veci nie je možné považovať taký postup súdu prvého stupňa, ktorým nepriznal nárok navrhovateľov predstavujúci náhradu trov konania v trestnej veci podľa § 557 ods. 2 Trestného poriadku, na ktorý poukazujú navrhovatelia v závere svojho odvolania. Podľa citovaného zákonného ustanovenia rozhodoval Okresný súd v Trenčíne svojím uznesením zo dňa 28. januára 2013, č. k. 4 T/58/2008-282 a návrh právneho zástupcu navrhovateľov na uloženie povinnosti odsúdenému [REDACTED] nahradiť poškodeným trovy vzniknuté pribratím splnomocnenca v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 4 T/58/2008 zamietol.

Podľa ustálenej judikatúry súdov sa trovy poškodeného, ktoré mu vznikli v trestnom konaní v súvislosti s právnym zastupovaním, považujú za škodu. Následne v občianskom

súdnom konaní teda môže poškodený uplatňovať náhradu škody v rámci občianskeho súdneho konania, ktoré nasleduje po tom, keď v trestnom konaní o náhrade uplatnenej škody rozhodnuté nebolo, pretože trestné konanie vedené proti žalovanému bolo zastavené, resp. náhrada nebola priznaná.

Predpoklady zodpovednosti žalovaného sa aj v takomto prípade posudzujú v zmysle ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého aj danú vec súd prvého stupňa posudzoval.

Základným predpokladom zodpovednosti v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka je existencia škody, čo v danom prípade naplnené bolo, keď navrhovateľom vznikla škoda predstavujúca zmenšenie ich majetku v rozsahu, v akom vynaložili svoje prostriedky na odmenu za zastupovanie v trestnom konaní. Ďalšími predpokladmi sú porušenie právnej povinnosti odporcu a príčinná súvislosť medzi škodou a porušením právnej povinnosti.

Z obsahu trestného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4 T/58/2008, na ktorý aj poukazujú navrhovatelia, vyplýva, že odporca bol uznaný vinným, a to na základe schválenej dohody o vine a treste uzatvorenej medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry v Trenčíne a ním za spáchaný skutok na tom skutkovom základe, že dňa [REDAKOVANÉ] viedol nákladné motorové vozidlo zn. Iveco Daily EČ: [REDAKOVANÉ], po ceste I/50 v smere od Drietomy do Bánoviec nad Bebravou tak, že pri odbočovaní vľavo cez cestu na miesto ležiace mimo cesty nedal prednosť v tom čase jazdiacemu motorovému vozidlu, ktoré viedol [REDAKOVANÉ], čím došlo k zrážke, následkom ktorej navrhovatelia utrpeli značné zranenia. Navrhovatelia však v rámci tohto konania boli odkázaní so svojimi nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie s odôvodnením, že za škodu zodpovedá zamestnávateľ odporcu, ktorý je aj prevádzkovateľom predmetného motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená.

Medzi účastníkmi nie sú pochybnosti o tom, že poisťovateľ zamestnávateľa odporcu, a to [REDAKOVANÉ] navrhovateľom poskytla plnenie za nároky vyplývajúce z ublíženia na zdraví.

Zo zistených skutočností súd prvého stupňa vyvodil správny záver a správne aplikoval ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože je nepochybné, že žalobcovi vznikli náklady pri uplatnení jeho práva v trestnom konaní vedenom proti žalovanému, čím mu vznikla majetková ujma, spočívajúca v zmenšení jeho majetku. Nie je však daný ďalší

predpoklad zodpovednosti žalovaného za takúto škodu, a to, že by navrhovatelia boli so svojimi nárokmi voči trestnej veci, prípadne aj následných občianskoprávných konaniach týkajúcich sa náhrady škody, úspešní. Odporca totiž nezodpovedá, z dôvodov uvedených v trestnom, ako aj následných občianskych súdnych konaniach, za škodu, ktorú utrpeli v súvislosti s dopravnou nehodou navrhovatelia z dôvodu, že za túto škodu zodpovedá v zmysle ust. § 427 Občianskeho zákonníka jeho zamestnávateľ, t. j. [REDACTED]. Za uvedený subjekt plnila navrhovateľom [REDACTED] podľa § 2 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., a to čiastočne aj za ich trovy, ktoré im vznikli v trestnom konaní, vedenom proti nemu.

Záver súdu prvého stupňa o nedostatku pasívnej legitímácie odporcu v danej veci je preto správny, keďže odporca tu nie je nositeľom povinnosti, týkajúcej sa náhrady škody, ktorá spočíva v trovách poškodených, ktoré im vznikli v trestnom konaní.

Odvolaací súd preto nepovažoval za opodstatnene uplatnený dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. “

Rovnako za nedôvodné krajský súd považoval odvolacie námietky spočívajúce v tom, že súd prvého stupňa neposudzoval oddelene a nerozhodol oddelene o nároku sťažovateľa ako žalobcu v 1. rade a žalobkyne v 2. rade. V tejto súvislosti uviedol, že „navrhovatelia totiž uplatňujú svoj nárok na základe tých istých skutkových tvrdení, pričom jedná sa o rovnaký právny nárok a jeho opodstatnenosť bola posudzovaná vo vzťahu k odporcovi, pričom rovnaké skutkové aj právne závery sa týkali opodstatnenosti ako nároku navrhovateľa 1/, tak aj navrhovateľky 2/.

Súd prvého stupňa sa nedopustil pochybenia ani tým, že navrhovateľom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi náhradu trov konania, pričom pre založenie takéhoto solidárneho záväzku nie je nevyhnutné, aby účastníci boli v postavení nerozlučných spoločníkov. “

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ považuje za porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spôsob, akým sa krajský súd ako odvolací súd a pred ním okresný súd ako súd prvého stupňa vysporiadali s vykonanými dôkazmi v rámci ich

hodnotenia a následného vyvodenia zodpovedajúcich skutkových a právnych záverov v ich meritórnych rozhodnutiach.

Z napadnutého rozsudku krajského súdu (s prihliadnutím na obsah rozhodnutia súdu prvého stupňa) pritom podľa názoru ústavného súdu zjavne vyplýva, že krajský súd sa s podstatnými námietkami sťažovateľa, ktoré uviedol v podanom odvolaní (a ktoré tvoria aj podstatnú časť argumentácie sťažovateľa v sťažnosti predloženej ústavnému súdu), zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom sa s nimi vysporiadal.

Krajský súd a tiež okresný súd, na ktorého závery ako na vecne správne odvolací súd odkázal, prezentovali podstatu otázky, relevantnej v prípade sťažovateľa, a síce otázku vecnej (pasívnej) legitímácie, ktorej existencia je východiskovým predpokladom úspešného uplatnenia práva v občianskom súdnom konaní. Krajský súd v napadnutom rozsudku vychádzal z ustálenej judikatúry všeobecných súdov, v zmysle ktorej sa trovy poškodeného, ktoré mu vznikli v trestnom konaní v súvislosti s právnym zastupovaním, považujú za škodu, a následne môže teda poškodený uplatňovať náhradu škody v rámci občianskeho súdneho konania, ktoré nasleduje potom, keď v trestnom konaní o náhrade uplatnenej škody rozhodnuté nebolo, pretože trestné konanie vedené proti žalovanému bolo zastavené, resp. náhrada nebola priznaná.

V nadväznosti na uvedené východisko krajský súd po vyhodnotení skutkových okolností posudzovanej veci sťažovateľa dospel k záveru, že v jeho prípade nebol splnený jeden z predpokladov zodpovednosti žalovaného za takúto škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka spočívajúci na skutočnosti, že sťažovateľ nebol so svojím nárokom voči trestnej veci, prípadne aj následných občianskoprávných konaniach týkajúcich sa náhrady škody, voči žalovanému úspešný. Na podporu tohto záveru zdôraznil krajský súd tú skutočnosť, ktorú považoval v kontexte prezentovaného výkladu za podstatnú, a síce že žalovaný nezodpovedá z dôvodov uvedených v trestnom, ako aj následných občianskych súdnych konaniach za škodu, ktorú utrpel v súvislosti s dopravnou nehodou sťažovateľ, pretože za túto škodu zodpovedá v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka jeho zamestnávateľ (okresný súd sa v rozpore s tvrdením sťažovateľa s pasívnou legitímáciou na strane žalovaného už vysporiadal v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 354/2010, keď

uviedol, že [REDAKOVANÉ], je pasívne vecne legitimovaný v zmysle § 420 ods. 2 a § 427 Občianskeho zákonníka, pozn.). Je nesporné, že za uvedený subjekt, t. j. [REDAKOVANÉ], plnila sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to čiastočne (v sume 880,08 €) aj za jeho trovy, ktoré mu vznikli v trestnom konaní vedenom proti žalovanému.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd vo svojom rozsudku uplatnil náležitý a logický výklad otázky vecnej legitimácie, na základe ktorého po posúdení skutkových okolností posudzovanej veci sťažovateľa dospel k záveru o nedostatku vecnej legitimácie na strane žalovaného účastníka konania. Za ústavne akceptovateľnú považuje ústavný súd aj krajským súdom uplatnenú interpretáciu právnej úpravy náhrady škody spočívajúcej v trovách sťažovateľa, ktoré mu vznikli v trestnom konaní. Krajským súdom uplatnenej interpretácii právnej regulácie náhrady škody pritom primerane korešpondovali aj jeho skutkové a právne závery týkajúce sa nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného v danej veci.

Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoje právne závery, čím ako súd odvolací poskytol právam sťažovateľa dostatočnú ochranu. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie je arbitrárne, keďže nie je v nesúlade s aplikovanou právnou úpravou a nepopiera ani jej zmysel, pričom obsahuje primerané a zrozumiteľné zdôvodnenie právnych záverov odvolacieho súdu. Ústavný súd preto považuje napadnutý rozsudok krajského súdu z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný a za týchto okolností nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by

po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2016